

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1147
17052007

L 429

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare*, inițiată de 24 de parlamentari din Grupurile parlamentare ale PNL, UDMR, PC, PSD și PD (Bp. 162/2007).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă parlamentară are ca obiect de reglementare instituirea unui nou cadru legal referitor la organizarea și funcționarea sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare.

Propunerea legislativă este structurată pe cinci capitole care se referă, în principal, la organizarea, statutul juridic și patrimoniul unităților de cercetare-dezvoltare, finanțarea activității de cercetare-dezvoltare, aspecte legate de resurse umane.

Totodată, se propune abrogarea *Legii nr. 290/2002 privind organizarea și funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare din domeniul agriculturii, silviculturii, industriei alimentare și a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șisești”*.

II. Observații și propuneri

A. Observații generale

Propunerea legislativă este similară Legii nr. 290/2002, cu modificarea principală referitoare la finanțarea de la bugetul de stat, estimată la 300 mil. lei (3000 mld. lei vechi). Implicațiile principale sunt următoarele:

- bugetul votat de Parlament va necesita viza Ministerului Economiei și Finanțelor, după notificarea la Comisia Europeană și obținerea aprobării respective. Procedura de notificare implică demersuri și o fundamentare susținută de temeiul legal pentru circa 100 milioane Euro;

- numărul salariaților bugetari va crește cu cca. 3500 de persoane. Restricțiile organismelor internaționale privind creșterea numărului de bugetari au determinat Ministerul Economiei și Finanțelor să se opună acestui sistem de finanțare, sistem neagreat nici de institutele naționale de cercetare – dezvoltare. Considerăm că varianta integrării universitare și a aplicării modului de finanțare din Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului este în conformitate cu orientarea actuală europeană.

- Comisia Europeană a solicitat estimarea cheltuielilor de ajutor de stat, prin notificare oficială, care vor fi justificate prin eficiența economică și rezultatele cercetărilor afișate pe internet pe o durată de 5 ani.

Considerăm că la un efort financiar de cca. 100 milioane Euro/an, vom avea dificultăți de prezentare a unei eficiențe economice pozitive;

- rezolvarea problemelor legate de resursele de cadre tinere are ca soluție abordarea prin integrare în consorțiu a proiectelor de cercetare cu universitățile de profil, printr-o nouă concepție de cercetare-învățământ;

- păstrarea unui număr nejustificat de mare (57 de unități) de institute de cercetare și stațiuni, la care se adaugă institutele naționale aflate în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale reprezintă costuri neeficiente;

- suprafețele de teren aflate în prezent în patrimoniul unităților de cercetare depășește necesarul pentru experimentările tematice, acestea fiind folosite ca sursă de venituri din producție, fapt care contravine legislației europene în domeniul concurenței. Propunerea de trecere a suprafețelor de teren agricol, clădirilor și întregului inventar necesar desfășurării activității de cercetare dezvoltare al instituțiilor de drept public cu obiect de cercetare – dezvoltare în proprietatea acestora nu are temei legal.

Precizăm că cele menționate mai sus conduc la concluzia că această propunere legislativă este o variantă inferioară Legii nr. 290/2002, existând, în prezent, o variantă a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale care răspunde normelor europene.

B. Observații pe articole

1. La **art. 4, lit. d)** nu poate fi menținută întrucât unitățile de cercetare din subordinea Academiei Române nu pot fi cuprinse în domeniul de cercetare - dezvoltare agricol.

2. La **art.6** facem următoarele observații:

- **lit.b)** nu poate fi menținută deoarece, potrivit prevederilor *Ordonanței Guvernului nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare*, implementarea strategiei naționale în domeniul cercetării se realizează prin Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare, care este elaborat și administrat, inclusiv din punct de vedere financiar, de autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

- **lit.f) și lit.g)** nu pot fi menținute întrucât la lit.d) se menționează că Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale stabilește necesarul de fonduri pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, iar la acest articol se propun atribuțiile ministerului și nu se stabilește finanțarea institutelor din domeniul cercetării agricole.

3. **Art.7** trebuie eliminat, având în vedere că prevederile referitoare la Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare sunt înscrise în *Ordonanța Guvernului nr.57/2002* iar prin prezenta propunere legislativă nu se propune abrogarea acestei ordonanțe.

De asemenea, nu se precizează cum este înființată Autoritatea Națională de Cercetare - Dezvoltare – Inovare. În prezent, în subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului funcționează o instituție publică asemănătoare, respectiv Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică care desfășoară atribuții în calitate de autoritate de stat pentru cercetare-dezvoltare.

4. La **art.8** facem următoarele observații:

- **alin.(2) și alin.(4)**, referitoare la statutul juridic al institutelor de cercetare-dezvoltare și al unităților de cercetare-dezvoltare, trebuie să se reanalizeze și să se stabilească modul de organizare și funcționare, având în vedere că instituțiile de drept public nu sunt reglementate prin legislația existentă.

Menționăm că prin *Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare*, sunt definite instituțiile publice. În acest sens, era

necesar ca statutul juridic al entităților menționate la alin.(2) și alin.(4) să se formuleze în mod corespunzător;

- **alin.(5) și alin.(9)** trebuia formulate în sensul că filialele au personalitate juridică, iar fără personalitate juridică sunt sucursalele;

- la **alin.(7)** nu s-a ținut seama că *Legea nr.254/2002 privind unele măsuri pentru creșterea atractivității la privatizare a societăților comerciale cu capital integral sau parțial de stat, ce dețin în administrare terenuri agricole proprietate publică sau privată a statului* a fost abrogată prin *Legea nr.507/2004 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.94/2004 privind reglementarea unor măsuri financiare*;

- la **alin.(8)** nu s-a precizat natura juridică a proprietății terenurilor prevăzute la anexa nr.6. În cazul terenurilor proprietate publică a statului prevăzute în anexă, trebuia să se menționeze și numărul MFP din inventarul bunurilor proprietate publică a statului depus de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale la Ministerul Economiei și Finanțelor.

5. La **art.9** facem următoarele observații:

- prevederile **alin.(1)** contravin alin.(4) al art.136 din *Constituția României* și art.12 din *Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare*, prin care se stipulează că bunurile proprietate publică pot fi date în administrare regiilor autonome, prefecturilor, autorităților administrației publice centrale și locale, altor instituții publice de interes național, județean sau local, și nu în administrarea unităților de cercetare-dezvoltare aflate în structura unor companii naționale care sunt organizate ca societăți comerciale;

- la **alin.(2)** se invocă *Legea nr.219/1998 privind regimul concesiunilor*, deși aceasta a fost abrogată prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr.337/2006*;

- la **alin.(3)** se stipulează că „*suprafețele de teren agricol, clădirile și întregul inventar necesar desfășurării activității de cercetare-dezvoltare al instituțiilor de drept public cu obiect de cercetare-dezvoltare trec în proprietatea acestora*”. Precizăm că dispozițiile alin.(3) trebuie corelate cu cele ale Legii nr.213/1998 și cu cele prevăzute de *Constituția României, republicată*, respectiv art.136 alin.(2) și alin.(4), potrivit cărora „*proprietatea publică este garantată și ocrotită prin lege și aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale*”, iar „*bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor*

publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică”.

În acest context, considerăm că prevederile **alin.(3)** privind trecerea suprafețelor de teren agricol destinate cercetării în proprietatea instituțiilor de drept public nu pot fi menținute.

Facem aceeași observație și pentru **art.33 alin.(1)** și **alin.(2)**.

6. La **art. 10** se propune finanțarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "*Gheorghe Ionescu-Șișești*" de la bugetul de stat prin filă distinctă din bugetul național.

Având în vedere că:

- la art.6 alin.(1) lit.a) din inițiativa legislativă se menționează că Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale coordonează activitatea de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică în domeniul agricol, iar

- la art.16 din *Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare*, se prevede că bugetul instituțiilor publice finanțate integral de la bugetul de stat se aprobă de ordonatorul de credite ierarhic superior al acestora,

era necesar ca la **art.10** să se precizeze statutul juridic al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "*Gheorghe Ionescu-Șișești*", de instituție publică în coordonarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și forma de finanțare a acesteia potrivit art.62 din *Legea nr.500/2002, cu modificările ulterioare*, și să se elimine art.24.

În situația în care se consideră că este instituție publică, prevederile alin.(1) al art.10 nu pot fi menținute, având în vedere prevederile art.5 alin.(1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, cu modificările și completările ulterioare* în care se menționează: „*Instituțiile publice, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, au obligația să efectueze operațiunile de încasări și plăți prin unitățile trezoreriei statului ...*”.

Totodată, în situația în care Academia de Științe Agricole și Silvicultură "*Gheorghe Ionescu-Șișești*" este instituție publică, ea poate organiza instituții subordonate cu personalitate juridică ai căror coordonatori îndeplinesc calitatea de ordonatori de credite secundari sau terțiari, după caz, în conformitate cu prevederile art.20 din *Legea nr.500/2002, cu modificările ulterioare*.

7. Referitor la **art.11**, era necesar să se elimine cuvântul „*filiale*”, întrucât, în conformitate cu art.42 din *Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată*, „*filialele*” sunt societăți comerciale cu personalitate juridică.

8. La **art.15** facem următoarele observații:

- la **lit.e)**, cu privire la aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli ale unităților de cercetare-dezvoltare, partea finală trebuia să fie redactată în concordanță cu prevederile *Ordonanței Guvernului nr.1/2007 pentru aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli ale unităților din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea ministerelor, celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și a autorităților publice centrale;*

- să se revadă textul **lit.f)**, deoarece unitățile de cercetare-dezvoltare de drept public care se organizează ca instituții publice în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale depun trimestrial și anual situații financiare la această instituție.

9. La formularea **art.16**, cu referire la finanțarea activităților de cercetare, trebuia să se țină seama de statutul juridic al unităților de cercetare, precum și de forma de finanțare a acestora.

Din propunerile prezentate la art.16 rezultă că se dorește finanțarea unităților din domeniul cercetării agricole din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat.

În acest sens, subliniem faptul că această formă de finanțare este reglementată numai pentru instituțiile publice.

Având în vedere cele menționate mai sus, precum și faptul că în prezent aceste unități sunt finanțate din venituri proprii, în temeiul art.15 din *Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare*, era necesar să se precizeze sursele de acoperire a majorării cheltuielilor.

La **lit.l)** a **art.16** trebuie să se precizeze că se pot obține venituri numai din valorificarea mijloacelor fixe proprii disponibile.

Totodată, valorificarea mijloacelor fixe disponibile, proprietate publică sau privată a statului, ce le au în administrare trebuie să se facă potrivit prevederilor legale în vigoare, iar veniturile obținute să se constituie surse ale bugetului de stat.

Având în vedere că prin *Legea nr.290/2002 privind organizarea și funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii, industriei alimentare și a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești"*, modificată și completată prin *Legea nr.147/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.78/2003 pentru Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Creșterea Ovinelor Rușetu și Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Mehedinți* se prevede reorganizarea acestora în societăți comerciale, este necesar să se precizeze

sursele din care se va acoperi contravaloarea acțiunilor deținute de acționari la aceste societăți.

În acest context, va trebui să se țină seama de faptul că o serie de stațiuni de cercetare-dezvoltare s-au reorganizat conform Legii nr.290/2002 prin hotărâre a Guvernului, iar prezenta propunere legislativă are prevederi referitoare la reorganizarea acestora încă o dată.

Din Consiliul de administrație ar fi trebuit să facă parte și un reprezentant al Ministerului Economiei și Finanțelor, având în vedere că unitățile de cercetare-dezvoltare administrează domeniul public al statului.

10. **Art. 17** trebuia reformulat în sensul că salarizarea personalului se face potrivit reglementărilor legale în vigoare, având în vedere că obiectul de reglementare al propunerii legislative este organizarea și funcționarea sistemului de cercetare-dezvoltare în domeniul agricol și nu stabilirea modului de salarizare al personalului acestora.

11. **Alin.(2) al art.18** nu poate fi menținut, deoarece art.13 Secțiunea a 11-a „Reglementări privind emiterea scrisorilor de confort” din *Ordonanța Guvernului nr.86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală*, conform căruia „Ministerul Finanțelor Publice împreună cu alte ministere sau autorități ale administrației publice centrale coordonatoare ale activităților economice sunt autorizate să emită scrisori de confort”, a fost abrogat prin art.VII Secțiunea a 7-a „Abrogări ale unor dispoziții legale” din *Ordonanța Guvernului nr.41/2005 privind reglementarea unor măsuri financiare*.

12. La **art.21 alin.(1)** nu poate fi acceptat, având în vedere că prin actele normative care reglementează acordarea de subvenții de la bugetul de stat se stabilesc beneficiarii și condițiile de eligibilitate pentru acordarea acestora.

13. **Art.22** nu poate fi acceptat, deoarece începând cu 1 ianuarie 2007, data aderării României la Uniunea Europeană, pentru importurile din țări terțe se aplică, în mod obligatoriu, *Regulamentul Consiliului (CEE) nr.2658/1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun*, iar contravaloarea drepturilor de import constituie sursa proprie tradițională a comunității.

14. La **art.23** facem următoarele observații:

- expresia „*și în situațiile financiare ale*” de la **alin.(1)** nu poate fi acceptată, deoarece situațiile financiare cuprind nu doar veniturile și cheltuielile, ci și alte informații;

- aspectele prevăzute la **alin.(2)** sunt reglementate de art.66 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare*;

- la **alin.(3)**, în loc de sintagma „*normelor stabilite de Ministerul Finanțelor Publice*” trebuia utilizată sintagma „*reglementărilor contabile aplicabile*”.

15. **Art. 31** nu poate fi acceptat, deoarece disponibilizarea personalului se face potrivit reglementărilor legale în vigoare.

16. La **anexa nr.3** trebuia precizat de ce nu sunt incluse în total și suprafețele de la Stațiunea de cercetare-dezvoltare agricolă Valu lui Traian și Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Creșterea Ovinelor Rușetu. Totodată, în textul propunerii legislative trebuia să se introducă prevederi referitoare la suprafața de 300 ha din subsolul anexei nr.3 care își schimbă administratorul.

Menționăm că în **anexele nr.2 și nr.3** sunt precizate institutele de ramură, de cercetare-dezvoltare și stațiunile de cercetare-dezvoltare care funcționează în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, fără ca în textul legii să se precizeze că funcționează ca instituții publice.

17. La **anexa nr.5**, la pozițiile 5, 15 și 16 nu sunt completate denumirile societăților comerciale care se înființează.

18. **Anexa nr.6** nu este completă în ceea ce privește denumirea județului și localitatea pentru o serie de poziții. Totodată, anexa conține două coloane în plus, coloane ce nici nu au fost completate.

19. Textul actului normativ nu respectă cadrul general de reglementare și organizare a activității de cercetare-dezvoltare prevăzut de *Ordonanța Guvernului nr.57/2002, cu modificările și completările ulterioare*, deoarece nu detaliază unitățile de cercetare-dezvoltare de drept public, și nici pe cele de drept privat.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.15 alin.(1) lit.b) din *Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, instituțiile publice sunt incluse în categoria contribuabililor scutiți de la plata impozitului pe profit pentru fondurile publice, inclusiv pentru veniturile proprii și disponibilitățile realizate și utilizate potrivit *Legii nr.500/2002, cu*

modificările ulterioare și Ordonanței de urgență a Guvernului nr.45/2003 privind finanțele publice locale, dacă legea nu prevede altfel.

Referitor la statutul juridic al unităților și institutelor de cercetare prevăzute în inițiativa legislativă, întrucât prevederile nu clarifică statutul juridic, respectiv care dintre acestea sunt instituții publice, nu se poate stabili tratamentul fiscal aplicabil acestora.

În contextul celor prezentate mai sus, era necesară cuprinderea în textul propunerii legislative a unor prevederi clare referitoare la statutul juridic al unităților și institutelor de cercetare care să permită încadrarea acestora în prevederile Titlului II „*Impozitul pe profit*” din Codul fiscal.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere aspectele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului